ל א מיי פ"ד מהלכות יבוס הלכה ו טוש"ע

סדר חלינה סעיף סד: לא ב מיי שם הלכה ח

טוש"ע שם בהלכות חליצה סעיף מח [ובסדר

מלינה סעיף יון: לב ג מיי׳ שם הלכה יח

מוש"ע שם סעיף כב: מוש"ע שם טעקר כב. לג ד מיי שם הלכה טו טוש"ע שם סעיף י

וסימן קסו סעיף ג ובסימן קסט בפירוש סדר חלינה

סעיף כו וסעיף ל: לד ה מיי׳ פי״ט מהל׳

לאוין סה טוש״ע א סימן שא סעיף טו:

סיתן שח סעיף טו: לה ו מיי׳ פ״ד מהלכות

עשין נג טוש"ע אה"ע

סימן קסט סעיף כב בהגה"ה:

לו ז מיי שם הלכה יו

ובסדר חלילה סעיף נא ובסירוש סדר חלילה סעיף

טוש"ע שם סעי

שבת הלכה טו סמג

יבום הלכה יט סמג

מ״ה כח. ב) שבת סה: יומא עק: ג) מ״ה כה: יט:, ה) [עי' תוספות מנחות לג. ד"ה הא אמר וכ״א בערכין יט: על נכון], ז) [לעיל יא: וש״נ], לנון, זו [נעיל יוו. ושיתן, ה) הוריות י: נזיר כג:, ט) שם [ע"ש], י) [יחוקאל נט [ל פ],) [מוקות |, ל) [דברים כה], |עי' רש"י בערכין יט: מבואר היטבן, מ) וכתובות קב:], כ) [ב"ב קלט.], ס) [וע"ע תוס' שבועות ל. ד"ה מלוה ותוס' זבחים טו. ד"ה מיושב], ע) [סנהדרין על:],

גליון הש"ם ש"י ד"ה האי אסתוירא ושי דיה האי אםתוידא קבילא ובו'. עי' מנחות לג ע"ל רש"י ד"ה אסתוירא ושם דף לו ע"א בתום׳ ד"ה קיבורת בסוף הדבור:

הגהות הב"ח (א) גמ' והתניא סמוכות הרגלים מאי לאו: (ב) תום' ד"ה והחוללת וכו' וה"א דה"ה לעיני יבס: (ג) ד"ה קב הקיטע וד"ה באנפיליא הד"א:

> לעזי רש"י פלנק״א. קרש. קביל״א [קיביל״א].

מוסף רש"י הובא בעמוד קודם.

תום' חד מקמאי מוטה החולצת מז הסומא מוסח החולצת כן הסומא חליצתה כשרה. אבל אם חלצה במנעל הנפחת שאינו חופה את רוב הרגל בסנדל הנפרם שאינו . ובסמיכת הידים ובאנפליא של בגד החולצת לקטן חליצתה פסולה והא דקתני הכא החולצת לקטן י קיב ווכא ווווי בוז יקסן חליצה פסולה דמשמע פוסלת מן האחים דלא . כהלכתא הוא דקי"ל כרבנן . דאמרי אין חליצת קטן דאמרי אין חליצת קטן כלום ובאנפליא של בגד פלוגתא דשמואל ור"א בפ' כל הגט לר"א אינה פוסלת מן האחים ולשמואל פוסלת. ופסק ולשמואל פוסלת. ופסק הרמב״ם כר״א דאינו פוסל אבל בסנדל של עץ ובסנדל הנפרם ובמנעל הנפחת שאינו חופה את רוב הרגל פסק הרב ז"ל חליצה פסולה ופוסלת מן האחים אע"ג דקתני להו בברייתא כי הדדי. והא דקתני בקב הקיטע חליצתה כשירה לאו הלכה היא אא״כ מחופה עור ובמוק דקתני חליצה כשרה אסור לחלוץ

בו דיחידאה הוא מאן דמכשיר לכתחלה כדאיתא

לקמן ובסנדל של שעם ושל סיב דקתני חליצתה כשירה הא אמר סנדל

התפור בפשתן אין חולצין בו משום דכתיב ואנעלך

:תחש

קב הקיטע. דחשיב ליה מנעל מני רבי מאיר היא: יולא. בשבת: בין עומד בין יושב. וא"ת ומהיכא ס"ד לפסול יושב וי"ל משום אפיליא של בגד. דקתני סיפא חלילתה פסולה אמאן לרבנן דפליגי דאמר לקמן (דף קד.) דהויא כגמר דין ואמריגן בפרק עליה דרבי מאיר בקב הקיטע אלמא דלא הוי מנעל דאי רבי מאיר כיון דקב הקיטע הוה נעל אלמא ואנעלך תחש" לא דייק אנפיליא נמי ובעלי דינין בעמידה ומהאי טעמא בעינן לקמן (דף קו.) עמידה

> דקב הקיטע נמי רבנן ודייקי ואנעלך תחש ודקתני קב הקיטע כשר במחופה עור: אדמני סיפא אנפיליא של בגד. פסולה האי הוא ודאי דלאו נעל הוא דהא לא מגין לישמעינן חילוק בקב הקיטע דאע"ג דמגין לאו נעל וכ"ש האי: סיפא נמי ר' מאיר. ולא דייק תחש ואפילו הכי של בגד לא משום דלא מגין אבל קב הקיטע מגין הלכך אפילו אין מחופה עור כשר: למדחסיה. לדחוף רגלו בקרקע: מוטה. לאו אורחיה למדחסיה: על ליחתה דכרעיה. שרגלו הפוך ודורם בעליונו של רגל. ליחתה לשון לווחים (שבת דף מו.) פלנק"א. כלומר שאינו דורם במקום מדרם רגלו. ואע"ג דתנן (לעיל דף קא.) מן הארכובה ולמטה כשרה התם הוא דכי נחתך רגלו קם ליה שוק ורחמנא אמר מעל רגלוי דהיינו שוקו אבל האי לאו רגל הוא: והתניא בסמיכות הרגלים. כשרה: מאי לאו דחלין בהו איהו. הגורר את רגליו והם עקומים: לאחר. שרגלו ישרה: בר אובא ובר קיפוף. בפ' אלו מגלחין (מ"ק כה:) דאחלשו לדעתיה דרב אשי ואיתהפוך כרעייהו: רגלים. שלש רגלים תחוג (שמות כג): פרט לבעלי קבין. שפטורים מן הראייה. אלמא שוק לאו רגל הוא: מעל רגלו. משמע מדבר שהוא על רגלו מדלא כתיב וחלצה נעלו מרגלו: שמע מינה. ממתני׳ דקא מכשר מן הארכובה ולמטה: האי אסחוירא. 0° קביל"א המפסקת בין שוק לרגל: עד ארעא נחים. ואין עוד פרק אחר למטה הימנה בעקב דלהדי כרעא. השוה ועומד למול כף הרגל לאו מעל הוא וככרעא דמי: ובשליחה היוצחת מבין רגליה. אלמא ירכים נמי מיקרו רגל: נועלת עקביה בירכוחיה. והולד יולא מבין רגליה ממש והיינו דכתיב מבין רגליה: לא עשה רגליו. לא הסיר שער זקן התחתון: להסך את רגליו. מי רגלים. אלמא ירכים רגל מיקרו: אך מסיך הוא את רגליו. בעגלון מלך מואב כמיב: בין רגליה. בין ירכותיה שבא עליה סיסרא ונתכוונה כדי לייגעו: כרע לפל שלב. שבעה לתיכי בקרה: נפל שכב בין רגליה כרע נפל באשר רעה כרע שם נפל שדוד והא קא מתהגיא מעבירה אמר רבי יוחנן משום ר"ש בן יוחי ∞כל מובתן של רשעים

נפל שרב. שבעה כתיבי בקרא:

תהוי נעל: מדסיפה רבנן. רישה

מאבין עומד בין יושב בין מומה יוהחולצת שיבין מן הסומא חליצתה כשרה יאבל במנעל הנפרם שאין חופה את רוב הרגל בסנדל הנפחת שאינו מקבל את רוב הרגל ובסמיכת הידים ובאנפיליא של בגד יוחולצת מן הקטן חליצתה פסולה קב הקימע מני רבי מאיר רברי רבי שלו דברי רבי רבי היא דתנן מאיר ר' יוםי האוםר באנפיליא של בגד אתאן לרבגן אמר אביי מדסיפא רבגן רישא נמי רבנן יורישא במחופה עור אמר ליה רבא אבל אין מחופה עור מאי פסול אי הכי אדתני סיפא באנפיליא של בגד ליפלוג בדידה בר"א במחופה עור אבל אין מחופה עור פסול אלא אמר רבא מדרישא רבי מאיר סיפא נמי רבי מאיר האי מגין והאי לא מגין אמר אמימר יהאי מאן דחליץ צריך למדחסיה לכרעיה אמר ליה רב אשי לאמימר והתניא בין עומד בין יושב בין מומה אימא ולעולם דרחים לכרעיה ואמר אמימר האי מאן דמסגי על ליחתא דכרעיה לא חליץ אמר ליה רב אשי לאמימר והתניא סמוכות הָרגליִם 🐠 לאַו דחליץ בה איהו לא דיהיב ליה לאחר וחליץ אמר רב אשי למאי דקאמר אמימר שלאו בר אובא חליץ ולאו בר קיפוף חליץ: מן הארכובה ולממה כו': ורמינהי מירגלים יפרט לבעלי קבין שאני הכא דגלם המול הגלו אי הכי למעלה מן הארכובה גמי מעל ולא מעל דמעל אמר רב פפא שמע מינה האי ∘איםתוירא עד ארעא נחית דאי סלקא דעתך מיפסק פסיק הוה ליה איהו מעל ושוקא מעל דמעל יאמר רב אשי אפילו תימא מיפסק פסיק כל דבהדי כרעא ככרעא דמי: מן הארכובה ולמעלה: מתיב רב כהנא ובשליתה היוצאת מבין רגליה אמר אביי בשעה שכורעת לילד נועצת עקביה בירכותיה ויולדת ת"ש ילא עשה רגליו ולא עשה שפמו ״לישנא מעליא תא שמע ⁵ויבא שאול להסך את רגליו לישנא מעליא ת"ש אך מסיך הוא רגליו בחדר המקירה לישנא מעליא יבין רגליה כו' לישנא מעליא אמר

ואמר ומיהו עיכובא ליכא מדלא כתיב ויעמוד ויאמר אבל ועמד ואמר אינו אלא סיפור דברים בעלמא והכי נמי מפרש במסכת מועד קטן (דף כא. ושם) גבי מנין לקריעה מעומד אבל ועמדו שני האנשים אע"ג דלא כתיב ויעמדו היינו לפי שאיו כתיב שם מעשה אחר כך אבל הכא אחר ועמד כתיב המעשה ואין כאן אלא סיפור דברים בעלמא כמו שעמדו וקדשו סועמדה ונשאת והא ש דדרשינן בספרי ועמד אין דברים הללו אלא בעמידה אומר רבינו יהודה דשמא לכתחלה בעי הכי כדפרישית יו החולצת מן הסומא חליצתה כשרה. וא״ת מהיכא

ס"ד למעוטי סומא וי"ל מדכתיב

לעיני הזקנים וה"א דה"ה (ט לפני

יבם א"ל משום דכתיב וירקה בפניו דהוי כמו לעיניו קמ"ל דלא: מ הקיבוע מני רבי מאיר היא. דחשיב מנעל ממה שאין רגילים לעשות: באנפיליא של

בגד אתאן לרבנן. דלה חשיב

מנעל מבגד כיון דאין רגילות לעשות

כן וה"ה אנפיליא הקשה ר"ת דהכא

משמע דר' יוסי לא חשיב קב הקיטע

מנעל מדמוקי ברייתא דמכשרא ליה

לחלינה כר׳ מאיר דוקא וכן משמע

בפרק במה אשה (שבת דף מה: ושם)

ואילו בפרק בתרא דיומא (דף עח: ושם)

אמרינן דקב הקיטע בין לר' מאיר

בין לרבי יוסי מנעל הוא וטעם דר׳

יוסי גבי שבת דלמא מיפסק ואתי

לאיתויי ד' אמות ברה"ר ועוד קשיא

דהכא שרינן של שעם לחלון ובפרק

בתרא דיומא (שם) אמרינן אני ראיתי

את רבי יהושע בן לוי שינא בסנדל

של שעם ביה"כ ובשמעתין מדמי

יה"כ לחלילה: מאן דמסגי על ליחתא דכרעיה לא חליץ. פי' נקונט'

שאין זה קרוי רגל כיון שהופכו כל

שוק דידיה נמי לא מיקרי מעל רגלו

אבל היכא שנקטעה רגלו שוקו היינו

מעל רגלו דכיון דקודם קטיעה היה

שוקו מעל רגלו אחר קטיעה נמי קרינא

מעל רגלו ובענין זה פי׳ גאון אחד

ור"ח פי׳ טעמא דלא חליך מאן דמסגי

על ליחתא דכרעיה דלא מלי שפיר

למדחסיה לכולי כרעיה אארעא לפי

זה נמי אתי שפיר הא דגריע מקיטע

דקיטע דחים שפיר כוליה שוקיה

לכתחלה דה"ל רבי חייה בתי עמודי

לל״א שפי׳ בקונט׳ ועוד דכתיב ועמד

שבועת העדות (שבועות דף ל: ושם) בשעת גמר דין ד"ה דיינים בישיבה

בהל' חלילה סעיף לד: לח ט מיי פ"ב מהל' חגיגה הלכ' א סמג נשין רכז רכח רכט:

תורה אור השלם 1. שָׁלשׁ רְגָלִים תָּחֹג לִי שמות כג יד בשנה: ונגשה יבמתו אליו 2. וְנְגְּשָׁה יְבְּמָתוּ אָלְיוּ לְּעִינֵי הַוּקְנֵים וְחָלְצְהּ נְעַלוּ מֵעַלוּ הַנְּקְהָּה נָעָלוּ וְיָרְקָה בָּעָלוּ מֵעַלוּ רַגְלוּ וְיָרְקָה בָּפָנִיו וְעָנְתָה וְאָמְרָה בָּבָה יַעָשָׁה לְאִישׁ אֲשֶׁר לא יבנה את בית אחיו:

ּוּבְשָׁלְיָתָה הַיּוֹצֵת מבּין רגליה וֹבבניה אַשׁר תַלֵד כִּי תאַכְלֵם בְּחֹטֶר כֹל בַּסְתֶר בְּמְצוֹר וּבְמָצוֹק אֲשֶׁר יָצִיק לְךְּ וּבְּמֶּעְרֶיף: אִיבְף בִּשְׁעָרֶיף: דברים כח נז

דברים כח נז

1. ומְפַבּשְׁת בֶּן שְׁאוּל

יְרִד לְּקָרְאת הַפְּּלְךְּ וְלֹא

עְשָׁה רְגִלְיוֹ וְלֹא עָשָׂה
שְׁפְמוֹ וְאָת בְּנָדְיוֹ לֹא
בָבֶּס לְמון הִיוֹם לֶכֶת
הַפְּלֶלְ עָד הִיוֹם אָשֶׁר בָּא
בַּהַס לְמון הִיוֹם אָשֶׁר בָּא

שמואל ר ינו כה 5. וַיָּבֹא אֶל גִּדְרוֹת הַצֹאן על הַדֶּרֶךְ וְשְׁם מְעֶרְה וַיָּבֹא שָׁאוּל לְהָסַךְ אֶת רַגְלִיו וְדָוִד וַאָּנְשִׁיו בירכתי המערה ישבים:

6. וְהוּא יָצָא וַעֲבָדִיו בָּאוּ והנה ַּוּיָאָה וְיִיבֵּוּה וַיְּיִנּוּה הָעֻלִּיָּה נְּעֻלוֹת וַיֹּאמְרוּ אַך מֵסִיךְ הוּא אֶת רַגְּלְיוּ בחדר המקרה:

שופטים ג כד 7. בֵּין רַגְּלֶיהָ כְּרַע נְפַל שַׁכַב בֵּין רַגְלֵיהַ כַּרַע נַפַּל יְּדָּבְּבֵּן יֵּיְּגֶּי, דְּנֵי כְּּדְּיִּ בַּאֲשֶׁר כְּרֵע שָׁם נְפַל שָׁדוּד: שופטים הכז

תוספות ישנים

קב הקיטע דאמר חליצחו כשרה אלמא חשיב ליה מנעל מני ר' מאיר דלא בעינו דומיא דמחש שהוא בשבת ובקב שלו דברי ר"מן באנפליא של בגד וחלינתה בחנפנים של בגד [חפינתה פסולה] אלמא בעינן דומיא דתחש של עור וא"כ קשה רישא לסיפא וא״ת אמאי לא פריך ה״נ עלה לח פריך היי דמתניתין דקתני חלינתה פסולה אלמא בעינן דומיא דתחש והדר תני סנדל של עץ חלינתו כשרה אלמא לא בעי דומיא דתחש

רעה אחרעא מתוך פירושם משמע דפשיטא להו דקיטע חולץ אבל אין נראה לר"י דהא בירושלמי מפרש הא דקחני במחני' מן הארכובה ולמטה חליצתה כשרה היינו בקושר רצועות הסנדל מארכובה ולמטה אבל בקיטע לא איירי מידי והא דקתני בברייתא קב הקיטע איכא לפרושי נמי דיהיב לאחר וחליץ כדאמר אסמיכות רגלים וה"מ למימר וליטעמיך קב הקיטע מי חליץ אלא דיהיב לאחר וכן דרך בכמה מקומות דיכול לומר וליטעמיך ואין אומר ועוד מעיקרא דסבר דברגל הפוכה שייכא חלילה ה"ה דקיטע נמי חליץ אבל לפי המסקנא לא והא דפריך רגלים פרט לבעלי קבין הכי פריך כיון דשוק לא מיקרי רגל א"כ למטה מהארכובה אמאי כשרה הא לא הויא קשירה במקום רגל ורבינו נסים נמי פירש במגלת סתרים דקיטע לא חליך מכ"ש דרגלו הפוכה ומן הארכובה ולמטה דמכשיר במחני' לאו באיפסקא לכרעיה אלא בקשירת רלועות איירי כדאמר בירושלמי: פרט לבעלי קבין. ואף על פי דעיקר דרשא נפקא לן מפעמים בפרק קמא דחגיגה (דף ג. ושם) מכל מקום פריך שפיר מדאסמכיה תנא ארגלים: והא קא מתהגיא מעבירה. ליכא למימר דפריך אמאי לא מסרה עצמה שהרי קרקע עולם היא כדאמר גבי אסתרש ועוד כי הוא לא היה מאנסה ואדרבה היא שדלמו בדברים להכריעו להביאו עליה כדי להתיש כחו להליל ישראל אלא פריך אמאי משבחה הכתוב כל כך דכתיב תבורך מנשים וגו' ואמריגן בנזיר (דף כג: ושם) ובהוריות (דף י:) גדולה עבירה לשמה ממצוה שלא לשמה פירוש מאמהות לפי שהיו נהנות מן הביאה ויעל לא היחה נהנית מן הביאה ומשני דודאי לא היתה נהנית משום דטובתן של רשעים כו' ואההיא מילתא קיימא הך פירכא בנזיר (דף כג:) ובהוריות (דף י:):

רבי יוחנן ישבע בעילות בעל אותו רשע

באותו היום שנאמר יבין רגליה כרע